

MAGYAR LAP

3 Lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. P.T.

1 LEU-POSTA

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köi
NGARIA, VII., Erzsébet-körut 9-11

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 216 (1362) szám * Csütörtök, 1936 szeptember 24

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A Népszövetség közgyűlése megakadt az abesszin-ügy miatt

A kisállamok mereven ellenállanak az angol-francia megoldási módnak. — Olaszország kilépésétől tartanak

Genfből jelentik: A Népszövetség közgyűlésének keddi ülésén az igazoló bizottság ajánlotta, hogy Abesszinia ügyében a hágai nemzetközi bíróságtól kérjenek véleményt. Jogászbizottságot küldöttek ki a bírósághoz teendő kérdések szövege megállapítására. Egyúttal erre a bizottságra bízták, hogy határozzon affelől, vajjon Abesszinia addig is a közgyűlésen jelen lehet-e, míg a hágai bíróság szakvéleménye megérkezik.

Mint tegnap is jelentettük, az olasz küldöttség ittlévő tagjai méltatlankodva fogadták az abesszin-ügy elintézésének ezt a huzavonáját. Ezek a megfigyelők is elutaztak Genfből s az egész olasz küldöttség idejövetele függőben marad mindaddig, míg az abesszin-ügyben végleges megoldást nem találnak. Mind erősebben tartja magát az a hír is, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből. Mindazonáltal a Népszövetség vezetőkörében remélik, hogy Olaszország a locarnói új egyezményről való tárgya-

lásokban nem fogja megtagadni közreműködését.

Az olasz sajtó feltűnően nem foglalkozik a genfi közgyűléssel.

Rómából jelentik: A Népszövetség közgyűlésének eddigi eseményeit az itteni sajtó teljes közömbösséggel fogadja. A közhangulatban elterjedt az a nézet, hogy Olaszország mihamar kilép a Népszövetségből. A sajtóban csak az egy *Tribuna* emlékszik meg néhány sornyi tudósítással a genfi eseményekről. Annál többet foglalkozik ez a lap is a Földközi-tenger kérdésével, az angol király és az angol tengerészeti-ügyi miniszter ottani hajóutazásainak a háttéri okaival. A *Tribuna* fel is állítja a kérdést: ha Angliának fontos, a keleti egyezmény létrehozatala s ahhoz Németország és Olaszország közreműködésének megnyerése, miért nem fordít gondot arra, hogy a Földközi-tengeren a helyzet ismét rendessé váljék.

A francia sajtó arról ír, hogy Olaszországot rákényszerítik a Németországgal való szövetségre

Párizsból jelentik: Franciaországban megdőbberés mutatkozik amiatt, hogy a Népszövetség közgyűlése az abessziniai megbízó levél igazolása ügyében a hágai nemzetközi bírósághoz fordult. Ugy ítélik meg a helyzetet, hogy ez Anglia és Franciaország együttes akarata ellenére történt s hogy a kis államok merevsége volt a legfőbb oka a fordulatnak, melyet Oroszország is elősegített. A hágai bíróság véleményétől való függővé tétel a kérdés nagypolitikai vonatkozásait figyelmen kívül hagyja s újabb zavaró elemet kever bele a Népszövetség és Olaszország viszonyába.

A legtöbb francia lap nyíltan hangoztatja, hogy Olaszországot valósággal rákényszerítik a Németországgal való szövetségre.

A *Paris Soir* írja, hogy a francia-angol nemzetközi együttműködés politikája Olaszország irányában valósággal zátonyra futott. Kitént az is, hogy a szövettel való szövetség a szövjet külön szempontjai miatt Franciaország érdekeinek nem megfelelő. Litvinov egyáltalán nem támogatta a francia megoldási módot az abesszin-ügyben. Litvinovnak ez az elfordulása: az idők jele.

A *Liberté* arról ír, hogy amennyiben Olaszországot Németország mellé kényszerítik, ez Franciaországra nézve azt fogja jelenteni, hogy egy határral többet kell védelmeznie. Majd utal a lap Edward király földközi-tengeri útjára, mely összefüggésben van azzal a szándékkal, hogy az angolok a tengeren háttérbe szorítsák az olaszokat. Erre nézve a *Liberté* ezt a további megjegyzést teszi:

— Mi azonban nem csatlakozhatunk ehhez az olaszellenes politikához.

A *Journal des Débats* különösen azt emeli ki, hogy a Népszövetség veszedelmes válaszára érkezett. Ha a nagyhatalmak együttműködését az abesszin-ügy meghússítja, akkor ennek súlyos következményei lesznek. Ezek miatt, a lap szerint is a kisállamokat terheli a felelősség; amellet még Litvinovot, ki ebben a kérdésben cserbenhagyta a francia-angol közös politika irányvonalát.

Ahogy Olaszország látja az Edward király tengeri sétahajózását.

Rómából jelentik: A *Giornale d'Italia* utal arra, hogy VIII. Edward angol király földközi-tengeri sétahajózásával egyidejűleg Hoare angol tengerészeti-ügyi miniszter is utazott ezen a tengeren. Ez utóbbi ut célja az volt, hogy az angol haditengerészet itteni támpontjait és stratégiai helyzetét szemügyre vegye s a vizsgálat eredményéhez képest itt egy nagyobbzású fejlesztési program megvalósítása következzen. Az is feltűnő, hogy Edward király az ő itteni tengeri útja során került minden érintkezést Olaszországgal, de végiglátogatott minden földközi-tengeri államot. Anglia fegyverkezik és úgy látszik, mintha fel akarná újítani azokat a politikai és katonai rendszereket, melyeket a megtorlások idején összeszervezett. Olaszország világosságát kér és a helyzet komoly mérlegelését az európai fegyverkezés felvételének előestéjén.

A szervezeteti hitelélet újjászervezése

(—ob—) Örvendetes tény gyanánt jegyezhetjük fel, hogy a Nemzeti Bank kebelében kezdeményező akció indult meg hiteléletünk újjászervezése érdekében. A mozgalom irányítói — az eddigi nyilatkozatok szerint — különös gondot kívánnak fordítani a szervezeteti hitel roppant nehéz kérdésének megoldására. Mint jelentettük, külön bizottság alakult, melynek feladata az ügy beható tanulmányozása és a probléma minden ágazatára kiterjedő javaslatok elkészítése.

A szervezeteti hitelbizottság eddigi működéséről hivatalosan, vagy félhivatalosan szívesen hírt szivárgott ki. Csupán annyit tudunk — ezt is csak a fővárosi napisajtó meg lehetőségen hézagos közlései alapján, hogy a bizottság szakelőadója a jegybank kormányzóságához benyújtandó javaslataival alapvető nagy vonásokban elkészült s azokban arra az álláspontra helyezkedett, miképp a szervezeteti hitelt új életre kelteni csakis abban az esetben lehetséges, ha a Nemzeti Bank megfelelő összegű visszszámítolási hitelkeretet biztosít az országban működő hitelszövetkezetek javára. Ez valóban „Kolumbusz tojása” s éppenséggel nem szükségesnek tűnik pénzügyi lánghelme el nem vitatható igazságának felismeréséhez.

Mindenki tudja, még az iskolás gyermekek is, hogy egy ország hiteléletének főforrása a nemzeti bank. — az a pénzügyi intézmény tehát, amelynek hivatása valamely állam pénzgazdálkodásának legfőbb irányítása.

Nincs kétségünk az iránt, hogy „Banca Nazionale” is komolyan törekszik hitelügyünk szanálására és áldozatoktól sem riad vissza, hogy az ország gazdasági vérkeringését kihi-telezhető új pénztökek vértömlesztésével frissítse, gyorsítsa. Ennek a törekvésnek vannak már bizonyos gyakorlati példái is. Hogy egyebet ne említsünk, e cél megközelítésére szolgál az az évi 80 millió leinyi hitelkör, amely szervezeteti visszszámítolási céljából állítottott az Országos Szövetkezeti Központ rendelkezésére.

Ezt a nem jelentéktelen összeget nyilván rendeltetésének megfelelően használták fel s bizonyára vannak olyan hitelszövetkezetek, amelyeket a visszszámítolási íly módon történt lehetővé tételével talpra állítottak. Am — fájdalom — a 80 millió kiutalásból az ardeali területen működő s nagyobbbrészt népkisebbségi alapítású szövetkezetek egyetlen banif sem láttak. És éppen azon a ponton kezdődnek a jogosult aggodalmak, hogy a jövőben sem fog rájuk nézve előnyösebbre változni a helyzet. Még akkor sem, ha a Nemzeti Bank lényegesen tágít a szövetkezetek részére fentartott hitelkereten.

Nálunk, sajnos, a gazdasági élet sem mentes a mindenkori pártpolitikától. Kormányváltások idején közintézményeink garnitúrái is rendre kicserélődnek. Az új vezetőségek új célkitűzések munkatervét állítják fel s ezeknek egyikéből sem hiányzik bizonyos politikai szolgálatok burkolt jutalmazása. A népkisebbségek gazdasági érdekei ily körülmények között háttérbe szorulnak s a szerzett tapasztalatok azt a tételt igazolják, hogy szövetkezeteinknek a maguk erejéből — öntevékenyen — kell megkísérelniük a feltámadást.

Egészen pesszimista alpra nem helyezkedünk s nem tartjuk lehetetlennek, hogy a Nem-

zeti Bank új hitelszervező megmozdulása magasabb szempontok szerint fog mérlegelni és a népkisebbségi szövetkezeteket sem tekinti majd „elhanyagolható mennyiségek”-nek. Ugyde ennek a gyümölcsöknek előreláthatóan hosszú időre lesz szüksége, hogy tökéletesen megérleljék.

Pedig a néphitel rendezése rendkívül sürgős. Hiszen a mai helyzetben már ott tartunk, hogy különösen a gazdatömegeket fenyegetik uzsorakölcsönök háttámadásai s éppenséggel nem rémlátás az a veszély, hogy egy újabb egészségtelen eladósodási folyamat esetleg lerombolhatja a roppant áldozatok árán végrehajtott adósságvállalás előnyeit.

Az az érzésünk, egyben pedig szilárd meggyőződésünk, hogy a szövetkezeti eszmét népszerűsítő ankétezesek kora már túlhaladott álláspont. A talaj már jól meg van munkálva az eszme befogadására. Mostmár komoly, gyakorlati értékű tényeknek kell bekövetkezniük. Örökös „köldökszemlélet”-tel nem teszünk egyetlen lépést sem előre, ellenben a tétovázással helyrehozhatatlan károkat okozunk egész népi közösségünk gazdasági életének.

A magántökének kell tehát megmozdulnia. Azoknak a készpénzfőlételeknek, melyek eddig a szalmazsákokban, a párnahuzatokban, meg az ócska harisnyaszárakban bújtak meg, vagy ingatlanok vásárlásában keresnek jól biztosítottnak vélt elhelyezkedést. Szét kell tiporni a sokat emlegetett bizalmi válság hidraféjét. Elvégre a jólvezetett szövetkezet éppen elegendő garanciát nyújt s az okos, előrelátó kihitelezési politika biztos gyümölcsözéssel kecsegtet.

Ardeal, a Banat, Satmar, Maramures és a Crisvölgy magyar lakossága hivatalos becslés szerint is megközelíti a másfélmillió lélekszámot. Ha ennek a néptömegnek csupán egytíz-hatodrésze — vagyis minden tizenhatodik lakos — jegyezne szövetkezeteinknél egy-egy darab 500 lejes névértékű részjegyet, mintegy negyvenmilliónyi új tőke állana a néphitel rendelkezésére. Oly igen jelentős összeg tehát. Pénzgazdaságunk hinárjából könnyűszerrel kiegészítene és a kezdet nehézségeit elhárítva, hitelszövetkezeteink önmagukat tudnák kiadósan, jelentősebb külső segítség nélkül táplálni.

Bölcse tudjuk, hogy ily példamutató összefogásra nem számíthatunk. Pedig az sem lehetetlen, amint a szászok ragyogó példája igazolja. Mi a tettekkel tényező megmozduláshoz szerényebb eredményekkel is beérnők. Valljuk azonban, hogy ütött a tizenkettedik óra. Végre rá kell eszmélnünk saját életérdekeinkre, amelyeknek parancsszava a tettkezés. Áldozatos, jövőbe tekintő, kölcsönösségre épített önségély.

Gazdasági egyleti munkairány a kisgazdák érdekében

Dr Szász Pál EGE-elnök kijelentései a gazdaggyűlésen

(Diciosánmartin. Saját tud.) A *Gazdasági Egylet* szeptember 19-én tartotta itt évi rendes közgyűlését, melyen a vármegye magyarok községeinek gazdaközönsege hatalmas tömegekben vonult fel. Gyárfás Elemér elnöki megnyitása után, melyet a napilapok már közölték, Pekri Géza alelnök meleg szavakban üdvözölte az „Erdélyi Gazdasági Egylet” teljes számban megjelent elnökségét: dr Szász Pál elnököt, Máriaffy Lajos és gróf Teleky Béla alelnököket, kiemelve, hogy a „Küküllői Gazdasági Egylet” 70 éves fennállása alatt ezuttal első ízben látja vendégül közgyűlésén az „Erdélyi Gazdasági Egylet” elnökségét, melytől bizalommal várja gazda-társadalmi tevékenységére irányítását. Az évi jelentés, zárszámadások és költségvetés egyhangú letárgyalása után Felszeghy Ferenc korelnök megejtette a tisztújítást, melynek során egyhangulag megválasztották elnökké ismét Gyárfás Elemért, ki e tisztet már 1917 óta tölti be, alelnökké pedig Pekri Gézát, Dániel Elemért és László Jánost. Az újjászervezett igazgatóválasztmányba a közgyűlés a vidék gazdaközönségének minden rétegéből megválasztotta a leghivatottabb képviselőket.

A tisztújítás után dr Szász Pál, az „Erdélyi Gazdasági Egylet” elnöke emelkedett szó-

lásra s vázolta azt a munkaprogramot, melyet az erdélyi gazdatársadalom élén életbehívni szándékozik. Előrebocsátotta, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyletet a nagybirtokos-osztály teremtette meg és irányította évtizedeken keresztül. Minthogy azonban

ez az osztály az agrár-reform következtében eltűnt, a közép-birtokosok s főként a kisgazdák feladata és kötelessége, hogy az így elárvult munkakört átvegyék, annál inkább, mert az egylet jövő működésében elsősorban a kisgazdák érdekeit fogja szem előtt tartani.

Első feladatként jelölte meg *gazdaközönségünk helyes nevelését*, mire elsősorban már meglévő s minden eszközzel megerősítendő *négy gazdasági iskolánk* hivatott. Ezeknek munkáját kiegészítendő, *gazdasági tanfolyamokat* fog az Erdélyi Gazdasági Egylet szervezni a szélesebb rétegek számára s reméli, hogy már a tél folyamán 20 ilyen tanfolyam lesz tartható. Magának a gazdálkodásnak elősegítése érdekében egyelőre *nemestett buzavetőmagot* oszt ki cserében az EGE s az állattenyésztés érdekében nemes fajú tenyészállatokat fog egyes vidékeken meghonosítani. Kiemelte azonban, hogy mindezek az akciók csak az *önellátás* elve alapján valósíthatók meg, úgy, ha a gazdaközönség maga is belátja, hogy mindezek az akciók az ő nyilvánvaló érdekeit szolgálják s következésképp saját magán segít akkor, ha ezekbe belekapcsolódik s ezeket teljes odaadással felkarolja.

Lelkes éljenzés és taps fogadta dr Szász Pál tartalmas előadásának ama befejező szavait, hogy ő és munkatársai a változó viszonyok között számottevő anyagi áldozatot nem tudnak hozni ugyan e fontos közügyekért, de egész lelkesedéssel ajánlják föl tudásukat és munkájukat, melyekkel a gazdaközönséget *szolgálni* óhajtják. A beszéd elhangzása után a közgyűlés hosszasan ünnepelte dr Szász Pált és alelnöktársait, kik szerény közeped után, a *Gazdasági Egylet* ujonnan választott elnökségével együtt megtekintették a vármegyében már harmadik éve működő *radnóti gazdasági iskolát*, melynek gondos berendezése és szakszerű vezetése teljes megalégedésüket érdemelte ki.

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr Borbély Lajos, ügyvéd

Ára 125 lej és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Táncok között

írta: Thurzó Gábor

A tükör előtt áll még a Marosi gyerek, bentről kiverődik fojtottan a muzsikások cincogása, a futkározó céltalan hegedű-hangok, száll a fűrészpörös öltözőpadló édes, sűrű illata. Néha megáll mögötte valaki, pillanatokra, izgatott és piros arcok tolonganak a háta mögött, lányok és mamák. De csak önmagát látja, — a ruhája milyen szép! milyen fényes bársony! Fehér a hajtökéje, fölötté sötétbarna az arca, lenyalt kormos a haja és az izgalom nyugtalan sárkánya a szemében. Most Szepezdy kisasszony siet el mögötte, tündéri bokáival, kicsit hajlottan, öszülő-ösillógó hajjal: nagy napja ez, így tavasz végén, a táncvizsga. Ha most megállapodna mögötte, sok mindenről mesélhetne. A báljairól, a boldog éveiről és erről a krajcáros uraságról, a tánciskolájában. De most Szepezdy kisasszony se gondol erre, szalad a mamák után, a terembe. Csak a Marosi gyerek nem tud mozdulni még és kérdegetli: meddig tart ez a bal előtti varázslat?

Egyszerre csak Ervin fogja meg a vállát:

— Mit állsz itt még?

Ervin szöke rózsaszín, mintha puderba mártották volna és ahogy egymás szemébe néznek, jól tudják, ezen a bálon ellenfelek lesznek.

Sodorják őket magukkal az emberek, el a

tükörtől, el az öltözőtől vidám és izgatott áradatban. Egyre erősebb a készülődő muzsika, apró dallamok szaladnak elő a fúvólakból, vékonyan tekergőznek a teremben a hegedűk próbálgatnak az erős húrokon, megszólat komolyan a kisbőgő mély hangja is, fölbrummog az öreg-bőgő, katonák ülnek a zenészek között, trombiták vastag, rezes kigyójával a mellük körül. És még persze jönnek a vendégek, a nyári bálozók.

Ott állnak Ervinnel. A bordás falakon örökzöld bűjőcskázik kövér fonatokban, vörös papírrózsák ülnek terebélyes csokrokban a mászórudakon, ezer apró zászló integet a homályos lámpáról és a színpad fölött csupa virágból, lankadtan, az elmulás édes illatával a magyar címer. Most Gruberné megy el mellettük, széles szoknyája mögött a két lánya. Ervin elhúzza az orrát: száz szeplő mind a kettő. Aztán Hornyák, az özvegyember, feketében, a kifestet bajusza kiflijével az orra alatt és vele a gyerek-húga, Elizka. Erre is kell köszönni, arra is. Egyik rokon, másik ismerős. Most már nagy a meleg is, kint erős tüzekkel búcsúzik a délután.

A Marosi gyerek először habozik: szóljon Pálmáról Ervinnel? Az izgalom ott ül a torkában, lesen, talán a lány nevét se tudná kimondani. A nevét úgy, ahogy szeretné, egyszerűen és zavar nélkül. Méri vesztli el saját magát, ha rá gondol? Mért ő van csak olyankor egyedül, ő Pálma? S úgy érzi: így lesz ez mindig.

Ervin elkapja a gondolatát:

— Hol vannak Jármyék?

Nyel, szárazon, kő-nyelvel.

— Pálma?

— Hát igen, ő is. Pálma.

És kifelé figyel, a bejáratnak. Milyen egyszerűen mondta, milyen fölényel. Mit akarhat ő még akkor, ha Ervin így a nyeregben ül, ilyen biztosan. És bevallja, gyenge, nem tehet semmit a bolond szíve ellen.

— Tegnap találkoztam vele. Biztosra ígérte, hogy jönnek.

Ezt Ervin úgyis tudta. Ervin följár hozzájuk, délutánra is, uzsonnára. Kalácsot eszik vele, először Pálma tör, aztán ő, mert a kalácsot törni kell, ahogy Jármané tanítja. Sokszor elgondolta már a Marosi gyerek: az asztalon a hasas lámpa vaniliaszín fénye, alatta az ínyenc csendélet és Ervin meg Pálma, ahogy egymásra néznek a puha kalács szétszakított teste fölött. Neki semmi sem jut Pálmából, a kalácsa se, őmaga se. Csak az Ervin kínzó, sebző meséi.

— Te is egyedül jöttél?

Bólint bódultán, Ervin folytatja még:

— Nekem anyám azt mondta, nem vagy kislány, fiú vagy, mit unatkozom a bálon.

Ervin anyja nem kíváncsi, nem mondja azt, amit a Marosi gyereké: „Büszke akarok lenni a fiamra”. Ervin anyja nem akar büszke lenni a fiára, élnek hűvösen és külön, mint két vendég. Menyivel jobb Ervinnel, ha ő azt megmondani tudná! Ez a szabadság és az ő könyörgése, míg az anyja nehezen és bosszúsan

A országos költségvetési helyzet jobb, mint tavaly

Canciov pénzügyminiszter az idei termés nyomán nagyobb behajtásokat remél az adóbehajtásokból

Bucuresti. Saját tud. Canciov pénzügyminiszter nyilatkozott a sajtónak a költségvetési helyzetről:

— A költségvetési helyzet — mondotta — az extra budgetaris bevételek leszámításával is, jobb az idén, mint a múlt esztendőben volt, mert az augusztus végi költségvetési deficit csak 492 millió lei, a tavaly augusztus végi 576 millió leivel szemben. Reméljük azonban, hogy miután az aratás behordása végetért, a gazdasági élet nagyobb lendületet vesz, ami lehetővé teszi, hogy a behajtások felülmúlják a költségvetési célirányzatokat.

A rendes havi előirányzatok megvalósítása mellett ugyanis az év végén deficit kellene a költségvetésnek záródnia.

A pénzügyminiszter kifejtette, hogy az adóbeszedéseknél figyelemmel lesz a társadalmi igazságosság szempontjaira, az emberséges behajtásra, de egyuttal az állam érdekeire is.

A visszacsúszó kibujókkal, a következetesen gyakorlott adónemfizetéssel szemben kíméletlenül fog eljárni, azoknak pedig, akik folyton rendkívüli hiteleket akarnak igénybe venni, azt feleli, hogy ő nem ifjú Rockefeller.

— Minden törekvésünk odairányul — fejezte be Canciov nyilatkozatát — hogy az ország pénzügyeit rendbehozzuk és a pénzügyi állandóságát biztosítsuk.

Juca belügyminiszter

a székelylakta megyék romanizálásáért

Bucuresti. Saját tud. Juca belügyminiszter tegnap értekezletet tartott a székelyföldi prefektusokkal és iskolai inspektorokkal arról, hogy miként lehetne az ugynevezett elszékesített román eredetű lakosság között a román kultúrpropagandát erősíteni?

Megkezdődött az érettségi az oradeai vizsgáztató bizottság előtt. Oradeán szerdán délelőtt 9 órakor kezdődtek meg az érettségi vizsgák a Gojdu-liceumban. Összesen 162 abszolvens jelentkezett itt a vizsgákra a következő liceumokból: Gh. Sincai (Baia-Mare), Samuil Vulcan (Beius), Görög katolikus leányliceum (Beius), Vasile Lucaciu (Carei), Mihail Eminescu (Satu-Mare), Alami leányliceum (Satu-Mare), Római katolikus liceum (Satu-Mare, Református fiuliceum (Satu-Mare), Dragos Vodă (Sighet), Domnita Ileana (Sighet), Barnutiu (Simleul Silvaniei), Wesselényi kollégium (Zalau), Oltea Doamna (Oradea), Zeidő liceum (Oradea), Gojdu román és magyar tagozata (Oradea) — és a felügyelőség által beírottak. Szerdán délelőtt 9 órakor kezdődött latinból és számtanból az írásbeli.

egyedül engedte el, — milyen ellentét! És Pálma, Pálma!

Zsibong a tornaterem, a zenekar figyel már, a mamák a fal mellett, az özvegy Hornyák egyedül férfi köztük, varjúfeketén és zárkóztan. Kopog a karmester, a katonák kidagasztják a tüdejüket és táncosan, könnyedén megkezdődik egy induló. Szepezdy kisasszony a síráshoz közel, úgy érzi, hiába veszködött a gyerekekkel egy éven át, semmi sem megy majd, a külön számok se, az ösztánc se, legszívesebben elszaladna innen, a fekete hegyeknek, a tocsogós girbe-gurba utcáknak.

Ekkor lép be Jármyné, feszes fűzőkben, nagy puha hajával és kicsit szomorúan, mellette Pali a jogászfű, unatkozva, kamásliban, mintha véletlenül nyitott volna be, férfihoz méltóbb öröme után és velük: Pálma. Csupa fodor, lenge tüll, pici csokrok a ruháján, szalag-pillangók, mintha elrepülni készülne abba a világba, ahonnan ide tévedt. Keskeny a szeme, fekete tuss-vonal és mélyen fekete a sima, homlokába fésült haja is és ahogy mosolyog, mosolyognak vele a fodrai is. Ervin és a Marosi gyerek már ott is vannak mellettük. Pálma föl-húzza vékony hosszú szemöldökét, kicsit zavarosan és kérkedve s úgy suttogja egyszerre kettőjüknek:

— Melyikkel menjek?

És kettőjüket egyszerre választja. Ugy ülnek, le hárman, közből Pálma, a fal mellé a lángoló vörös plüssre, Pálma elmerül közöttük s most hallgatnak, csak a zene szól, csattogva,

Pansaplast, Sebtapasz

MINDEN GYÓGYSZER-TÁRBAN DROGERIÁBAN ÉS KÖTSZERÉSZNÉL KAPHATÓ

Enyhülés állott be Titulescu állapotában

A kezelő orvos mondja, hogy nem történt megmérgezés

Bucuresti. Saját tud. Titulescu állapotáról kiadott legutóbbi orvosi jelentések szerint a helyzet annyiban javult, hogy a vér regenerációs folyamata tovább tart, de az általános állapot mégis komoly. A piros vérszecskek száma 520.000-re szaporodott, a hemoglobinnak mennyisége 32 százalék. A beteg tegnap erősebb táplálékot vehetett magához. Miklós herceg és Elena anyahercegnő táviratban fejezték ki jókívánataikat Titulescunak.

Saavedra Lamas, a Népszövetség elnöke a Népszövetség nevében hosszabb táviratban kívánt Titulescunak mielőbbi felgyógyulást.

Sank-Moritzból jelentik: Titulescu állapotáról kedden nem adtak jelentést. Magán értesülés szerint állapotában némi javulás állott be. Délután evett is egy keveset. Egyik kezelő orvos kijelentette, hogy mérgezésről szó sem lehet mert a betegség tünetei egészen más természetűek.

lármasan, még mindig a ropogós induló. A Marosi gyerek karját égeti Pálma karja, tűz ez a lány, láng ez a lány, ördög ez a lány — gondolja: pedig tündér most, illandó tündér.

A cintányéros még egyet-egyet csattog, az indulónak vége és a muzsika újra szól már, szeliden ringatva, csupa vonós, csupa elvesző hegedű. Ervinnel egyszerre pattannak föl, — Pálma még mélyebbre süppedt, számítón, két fehér karját az ölében nyugtatja és megint csak azt kérdezi, mint az előbb, amikor választania kellett:

— Melyikkel menjek?

Nem ismeri ő az érzelmeit, talán nincsenek is érzelmei, kicsi kínai macska, — és kinyújtja a karját egyszerűen, bocsánatkérően Ervin felé. Már el is tűntek, ring a terem lágyan, elvesznek köztük ők ketten is. A Marosi gyerek már csak a Pálma hátát látja, gyenge, csontos hátát és moccani se tud. Jármyné érinti meg kis idő múlva lankadtan a karját:

— Maga nem táncolt?

Es mosolyog, bágyadtan és szánalommal, mint aki érti a baját, de mitsem tehet érte.

— Ezt nem szeretem... ezt... táncot...

A Marosi gyerek el is pirul a hazugságra s ügyetlenül, mereven ül tovább a helyén. Hirtelesen mintha megnőtt volna ez a plü... karosszék, olyan törpe benne, olyan szánalmas. Néha eléje villan Pálma arca a forgatagból, a fordulónál kiszabadítja a karját, apró zsebkendőjével integet, kicsit nevet is feléje, a foga között, aztán ring tovább az Ervin karján, a fejét hátra-

hajtván, keringő fodrokkal. Nagy felhő most, vízkék felhő.

A második tánc sem a Marosi gyereké, megint Ervin viszi el, a harmadiknál is ő, a csárdásnál is ő. Még most sem tud mozdulni Őli a szégyen, a megaláztatás. És megint csak és megint csak Pálma arcát látja, ahogy mosolyogva, pirulva, szabadkozva sugja egy-egy tánc előtt: „ez a táncom Erviné, ne haragudjon, elígertem”. És ott száll, röptül Ervinnel tovább, aki fölülről, diadallal néz rá és egy kicsit szánalommal, az ügyetlen, kismimizett to-lakodóra. Barát most? A legjobb barát most? Nem is ellenfél. Ellenség, egyszerűen. Gyalázatos ellenség, aki a szívet szedi ki és megalázza, amikor tehetetlen. Ezért kellett eljőnie? Legyen becsületes, ha már a barátja, mondja meg, szeretik egymást és azzal kész. Esze van neki is, tud lemondani, ha kell. De miért játszanak vele? Miért így adja tudtára Ervin, hogy fűtől a barátságára, Pálma pedig, hogy csak hitegette s azt adta neki, amit másnak, mindenkinek?

És a zene csak szól, Magyar nóta is, öreg csárdás, kényelmesen és mutatósan. A jogász-Jármy fujja a füstöt és a kék, csavargó füstön át látja a Marosi gyerek a táncot, a barátját, ahogy ketten derékon fogják egymást Pálma-val és kényesen, ügyesen lépnek jobbra egyet és balra egyet, inkább az együttlét, mint a tánc kedvéért. Jármyné nem veszi le a szemét a lányáról csak a műsorba pillant olykor-olykor bele és felhangosan sorolja elő, ahogy a zene rá-rákezd, a táncokat: „Déli rózsák... Joce-

ISKOLASZEZONRA akta- és iskolatáska
nagyvásár
gyári áron alul árusítunk. **HARTMANNAL** Reg. Ferdinand No. 1.

A munkakamarai választásra a nemzeti alapon szervezett munkások és a magántisztviselők benyújtották jelölő listájukat

**Flueras sem tudta a szociáldemokrata központ akaratát
keresztül vinni**

Napok óta folynak a tárgyalások az oradeai Munkakamara és a munkásság táborai között és dacára, hogy bucarestii szociáldemokrata központ megegyezett a nemzeti alapon szervezkedő munkássággal, az oradeai székszervezetek nem hajlandók a központ intézkedését elismerni és a nemzeti alapon szervezkedő munkásokkal közös listán indulni a munkakamarai választásokra.

A bucarestii szociáldemokrata központ Flueras szenátort küldte Oradeára, hogy próbáljon megegyezést létrehozni a két harcbanálló tábor közt. De Fluerásnak sem sikerült a központ utasítását végrehajtani.

A kormány részéről maga Bancila prefektus dolgozott az egyezés létrehozásán, azonban az ő fáradozása is eredménytelen maradt.

Kedden este hét órakor már be is adták az első önálló listát az oradeai Munkakamarához — a nemzeti alapon szervezkedett munkások. A benyújtott lista a következő: Rendes tagok: Chis Péter Oradea, Pop Alexandru Oradea, Oláh Sándor Oradea, Cioban Dumitru Satumare, Buta Ioan Oradea, Ciupa Nicolae Oradea, Gui Gavril Oradea, Pop Ioan Oradea, Verdes Simon Satumare, Pain Constantin Satumare, Szilágyi György Satumare, Campian Dumitru Oradea, Muresan Paul Baia-Mare, Tivadar János Oradea, Katona József Satumare, Paul Augusztin Zaláu, Deák Miklós Oradea, Ferenc Sándor Oradea, Creciun Micăleceanu Oradea.

Póttagok: Lukács János Oradea, Morut Constantin Oradea, Nistor József Beius, Musta Gheorghe Oradea, Ciupa Petru Oradea, Dragos Joan Oradea, Jonut Vasile Salonta, Opre Joan Marghita, Farkas János Satumare, Cetiras Péter Zaláu, Kellner

Ödön Oradea, Pinteá Mihály Derna-Tatarus, Popa Gyula Oradea, Groza Alexandru Oradea, Rosenthal Márton Oradea, Kóra Gábor Satumare, Kamuti Imre Oradea, Tokai János Oradea, Tirb Moise Oradea.

Ennek a listának 24 román, 16 kisebbségi tagja van és kilencet a szociáldemokraták közül vettek fel a listára — de a szociáldemokraták előzetes megkérdezése nélkül.

Ugyancsak kedden este nyújtotta be jelölő listáját a Munkakamara magántisztviselő tagozata is. Itt a jelöltek a következők:

Rendes tagok: Samarineanu Mihai, Hentiu Lajos, Keszenbaum Márkus, Petre A. Gheorghe Oradea, Kerekes István Zaláu, Simionescu Jancu mérnök Satumare, Kádár Miksa Oradea, Minoiu I. D. mérnök Satumare, Marcus Lajos Oradea, Ujvárosi Péter Oradea.

Póttagok: Milian József, Györi Ferenc Oradea, Drocan Demeter Zaláu, Popa Liviu Ghițescu V. mérnök Baia-Mare, Bodnár Elek Satumare, Gyémánt Jenő, Rauch Sándor, Göndör Sándor, Gacsall Sándor Oradea.

A szociáldemokrata szakszervezetek listáját szerdán délig még nem nyújtották be.

P. Esser S. J. — Lukácsy I.:

Negyedóra a szószéken III.

„Szentbeszéd az egyházi év jelesebb ünnepeire.”

Ara 80 lei és 10 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

lyne... Kontratánze... Rezgő-csárdás... Már a végén járnak a sornak, a Marosi gyerek becsukja a szemét, nem akar tudni semmiről, semmiről. A dob puffogását hallja csak, a éntányérok lármáját, aztán ahogy Jármyné a hirtelen csendben kedves hangszullyal, osztrákosan olvassa le a műsorról: Trices-traces polka. Hát, Pálma áll előtte, mosolyogva:

— Trices-traces polka, hölgyválasz. Jön velem?

Játék ez is, gondolja, de megy azért, bódultan, álomban, serkedő reménnyel. Ott érzi Pálma nedves kis tenyerét a kezében, mellén a puha fodrokat, a repkedő szalagokat. Hátha, hátha maga felé fordítja most, hátha olyan közel hozza a meztelen szívét az ő szívéhez, mint ebben a táncban itt.

A dallam elindul és szalad-szalad, mint egy bolygó gombolyagról a cérnaszál, vadul, elszabadultan, fecsegve és vidáman. Száll és száll gondtalanul, s ők szállnak vele, Pálma könnyű, akár a toll, vízkék táncoló pihe a szélben. De úgy érzi egyszerre, hogy csak az ütemben van vele, a tánc pillanatnyi bódulatában és valójában mintha messze lenne tőle. Szól nozzá, alig hallja, piheg legföllebb, zümmög önfeledten, de a szemét nem tudja elkapni a szemével, kalendákon jár, távol tőle, csak a teste van a két karja között, egy maréknyi áttört ruha, szalag, tarka pamutvirág. Elnéz a fejéről és ahogy egyszer a Marosi gyerek elkapja pillantása sugarát és együtt vele néz ki a foratagból, mintha a szívét ütötték volna meg, a

sejgő szívét: Ervint látja, szökén és gyöngeden, az egyik sarokban, kicsit komiszul és szerelmesen, ahogy nem ereszi el egy percre sem a pillantásával Pálmát és Pálma ebbe az állhatatos, birtokló pillantásba veszte táncol csak, az ő karjain, de az Ervin ütemében, szíve verésében.

Hirtelen megáll a Marosi gyerek. Pálmát még hallítja jobbra-balra a tánc, a muzsika áradata, a nyári bódulat, — aztán elereszti könnyű karjait és kilép a táncolók közül. A zene szól háborítatlanul, csevegve és sietve, ő pedig rohan el a gyerekek mellett, a plüss karszékek mellett, a fűzéses hivalkodó bordásfalak mellett, csak el és el Pálmától, Ervintől, ettől a cudar élettől.

Kint az iskola előtt sötét tócsák, eshetett. A felhők már szétszakadtak, tenyérszíni foltokon kiüt a csillagok nyári mennyországa. A Marosi gyerek áll csak a kapuban, keze szoros ökölben és határozottan, hideg fővel érzi, hogy ennél nagyobb és ennél kegyelenebb családás már nem érheti. Ami most történt vele, amikor így kifosztották, elég egy egész életre és talán ez az egész élet maga. Szerelné ott megkérdezni az irgalmatlan hatalmaktól: mi várhat még rá? És lázadva válaszol is mingyárt: semmi nagyobb, semmi rosszabb ennél, semmiség és trices-traces polka.

Hüvös ez az este. Egyszerre valaki kabátot tart elébe és meg is szólal halkán, csendes szívvél:

— Nesze a kabátod, fiam. Esett, gondoltam, elhozom.

Az 1918-ban született ifjak katonai jelentkezése

A katonai előképzés törvénye alapján mind azon ifjak, akik Oradea város területén laknak s az 1940-es katonai korosztályhoz tartoznak vagyis 1918-ban születtek, kötelesek szeptember 28-án, 29-én és 30-án orvosi vizsgálatra jelentkezni a Mosoiu tábornok utcában levő tüzoltó laktanyában.

Szeptember 28-án reggel 8 órakor jelentkeznek az első és a második rendőrségi kerülethez tartozók.

Szeptember 29-én reggel 8 órakor a harmadik és negyedik kerülethez tartozók.

Szeptember 30-án reggel 8 órakor jelentkeznek mindazok, akik nem, Oradea területén születtek, de állandóan itt tartózkodnak.

Mindazok ellen, akik nem tesznek eleget ennek a felhívásnak, a katonai előképzés törvényi alapján eljárás indul. Drimba Josif alezredes

A bérlőközösséghez. Közöltük már, hogy a város az 5 százalékos taxa behajtását felfüggesztette, de ettől eltekintve a behajtást a fellebbzés beadása is felfüggeszti. Mindezek dacára a város közegei foglalnak, árvereznek s erőszakkal hajlítják be a jogtalan taxát. Felhívjuk a város összes bérlőit, hogy akit fizetésre kényeszerítettek, akinél foglaltak, árverést tüztek ki vagy akit a taxával összefüggésben bármilyen sérelem ért, sürgősen jelentkezzen szövetségünk irodájában. Str. Rimanóczy No. 12. Bérlők Szövetsége.

Molnár Károly lesz a tileagdi református lelkész. A tileagdi református presbiterium vasárnap egyhangulag elhatározta, hogy a Sasá Kálmán távozásával megüresedett lelkészi állást Molnár Károly oradeai segédlelkésszel meghívás útján, tölti be. A meghívás már meg is történt s amennyiben az egyházközösség közgyűlése a presbiterium döntését jóváhagyja, ami beavatottak szerint nem kétséges, Molnár Károly lesz Tileagdi református lelkész. Molnár külföldi egyetemeken végzett, több nyelvet beszél s egyik legképzettebb tagja s legjobb szónoka a fiatal református papi generációnak.

Temetések. Kovács János cipésziparos 63 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Stenconi Imre 57 éves korában meghalt. Temetése tegnap 6 órakor volt a Haller-kápolnából. (Erjélyi „Concordia“.)

Kiss Bertalan beiktatása a satumarei református lelkészi székbe. A satumarei református lelkészi széklet — mint ismeretes — Kiss Bertalan volt oradeai belmissziós titkárral töltötték be. A sok szeretettel várt új lelkész ünnepélyes beiktatása október hó 4-én, vasárnap lesz. Sulyok István püspök, dr. Thury Kálmán egyházközségi főgondnok, az egyházmegyei papság és világi vezetőség jelenlétében. A szép ünnepségre Oradeáról is sokan utaznak Satu Mare-ra. Kiss Bertalan hívei, barátai és tisztelői közül.

Az ujvárosi református énekkar vasárnap ünnepeli az 50 éves jubileumát. Az ujvárosi református énekkar 50 éves jubileumi ünnepességét vasárnap, 27-én rendezti meg fényes külsőségek mellett a Katolikus Kör dísztermében. Az ünnepségen résztvesznek az énekkar alapító tagjai, kik között megjelenik és az 50 éves történet színes rajzát felvázolja Végh József ny. esperes, az énekkar első vezetője. A félszázadon át sokszor újjáalakult és jelenleg is népes énekkar Vasárhelyi Sándor karnagy vezetésével két művészszámot ad elő. Nagy Gizike, a táncos művészgyermek, Erdély Demeter, Bajusz Piroška, Magyar Gyula, Nyilla Böske, Bodó László, Marosi Magda, Molnár Zoltán, Hints Böske, Koteles Lajos, Fleisz Böske, Szántai Lajos, Kovács János, Szilágyi Böske, Horváth Lajos, Csarló Ilonka különféle táncszámokkal. Széles Gábor és Sz. Örvath Hajci, Halász János és műkedvelőink színe-java egy hangulatos vigjáték előadásával fogja a közönséget szórakoztatni. Műsor után tánc és szüreti időszakban rendezett félszázadra visszatelekeztető mulatság városszerte érdeklődést váltott ki és az őz egyik legstikerültebb ünnepegenek ígérkezik.

**Baia Episcopiei-
kedvezményes jegyek**

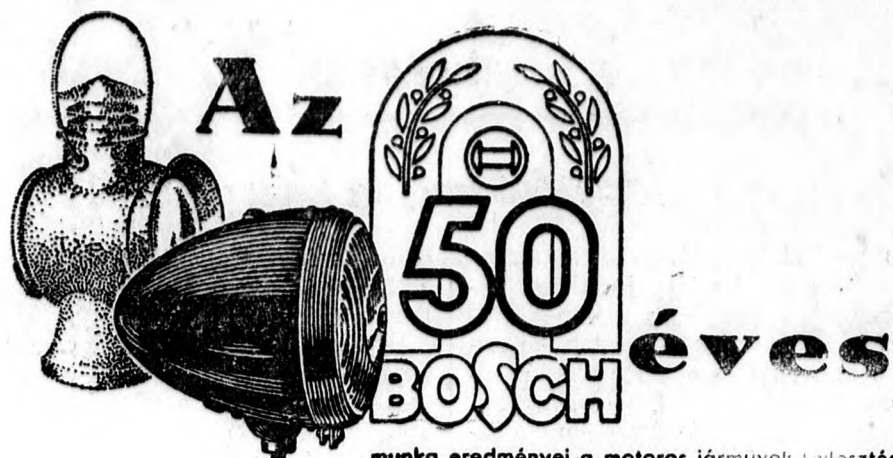
kiadóhivatalunkban kaphatók

Lemondott a svéd kormány

Stokholmból jelentik: Szerdán délben lapzártakor érkezett jelentés szerint a stockholmi kormány szerdán délelőtt lemondott. Bővebb részletek még nincsenek.

Húszeleket hamisító romániai szökevény fogott a pesti rendőrség. Budapestről jelentik: A rendőrség hosszas megfigyelés után szerdán délelőtt letartóztatta Moskovics Aladár 40 éves, állítólagos román állampolgárt, aki mérnöknek mondja magát és néhány héttel ezelőtt szökött át Satu-Mare-ről Budapestre. Több társával húszeleket hamisított. A rendőrség váratlanul ütött rajtuk, de csak Moskovicsot tudta elfogni. Három társa elmenekült. Most nyomozzák őket.

Születési arányszámok az európai országokban. Párizsban székel egy nemzetközi hivatal, mely egész Európa népmozgalmi adatait tartja számon. 1935-ről kiadott jelentése szerint Franciaország lakosainak száma 41 millióra, Olaszország 43 millióra, Angliáé 47 millióra és Németországé 67 millióra emelkedett. Franciaországban a születések száma 638 ezerrel csökken, ami az előző évvel szemben 38 ezer visszaesést jelent. Az olasz születési arányszám szinte változatlanul tartotta magát, ugyancsak az angol is. A házasságkötések száma csökkent Franciaországban és Olaszországban a múlt évvel szemben. Igen emelkedett Angliában és Németországban. A halálzási arányszám szintén nem kedvező. Angliában 651 ezer, Olaszországban 587 ezer, Németországban 791 ezer, Franciaországban 658 ezer. A legnagyobb halálzási arányszámot azonban Franciaország érte el, ami annak tulajdonítható, hogy a francia faj, mint a legrégebbi egyike, igen megöregedett. Lakosságának feltűnő nagy száma öreg emberekből áll.

munka eredményei a motoros járművek fejlesztésében a BOSCH-gyújtómódszer elismert hírnevét az összes BOSCH-gyártmányokra terjesztette ki. Nyomódón a régen használt lámpást most már a tökéletes BOSCH világítás váltotta fel. A mai autózvezető éjjel biztosabban és gyorsabban halad a BOSCH-világító szerkezet segítségével — tehát a világítási géppel, elemmel, a főbb fényoszókkal és a hatóságos mellékfényoszókkal.

BOSCH

1886: Egyetlen ember a starton!

1936: Műve gőzerővel halad!

Robert Bosch A.-G. Stuttgart

LEONIDA & Co. București és fióklerekatai

BOSCH-KISZOLGÁLAS.

LEONIDA S. A., BUCUREȘTI • H. DANER, BRAȘOV
MÜLLER & LORENZ, SIBIU • ACCUMULATOR, S. A. TIMIȘOARA

Vegye most az új BOSCH-távfényoszót útfordulók és ködvilágításhoz, minden szaküzletben kapható!

A nemzeti csapatok áttörték Madrid déli erődövezetét

A vörös kormány utolsó összpontosítással igyekszik feltartóztatni az előre törőket

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti hadsereg Tajó-völgyi csapatai, Talaverából előhatolva lassankint teljesen felgöngyölítik a kormánycsapatok arcvonalát. Az offenzíva lendülete most már nem állhat meg Madridig. A főváros déli előtereinek legfontosabb zárópontján, Makveda nevű kisvárosnál a nemzeti csapatok áttörték a kormánycsapatok védővonalán, szétszórták az itteni összes vörös haderőt, s elfoglalták magát a városkát. Erre a városka fölötti erőd már kardcsapás nélkül került a nemzeti kezére.

Az elfoglalás azt jelenti, hogy Madridot elvágták az eddigi déli csatlakozás minden lehetőségétől.

Madridban nagy megrökönyődéssel fogadták Makveda elesésének híreit, mert azt az erődítményi ov legszilárdabb és teljesen bevehetetlen pontjának hitték. A Tajó-völgyben szembenálló vörös katonaságot azonban teljesen kishitvé tette a nemzeti csapatok győzelmes előhaladása. Makvedánál is a nemzeti csapatok áttörése az erődben levő vöröseknek annyira megfélemlítette, hogy magát az erődöt már minden komolyabb ellenállás nélkül föladták s rendetlen csoportokban menekültek Madrid felé.

A madridi kormány elrendelte, hogy az összes visszaharcoló csapatok Madrid alatt megálljanak s oda Kataloniából is segítség csapatokat összpontosítsanak.

A kormány azt a hadiparancsot adta ki, hogy Makvedát minden erőfeszítéssel vissza kell foglalni. Kedden hatezer főből álló csapatot el is indították Makveda irányába és minden erejüket megfeszítik az utolsó kísérlethez, hogy a nemzeti csapatokat feltartóztassák.

Négy spanyol vörös hajó fegyverért és önkéntesekért ment egy francia kikötőbe.

Párizsból jelentik: Saint-Nazaire kikötőjébe négy spanyol hajó érkezett, amelyek kapitányai csak annyit közölnek, hogy Santandéból és Bil-

baóból jöttek a madridi kormány utasítására. Rakományuk nincsen. Minden valószínűség szerint lőszeret és fegyvereket, esetleg önkénteseket akarnak Spanyolországba szállítani. A hajók legénysége a legszigorubb tilalmak ellenére is partraszállott és előzőnlötte a vendéglőket és a kávéházakat.

A vörös kormány kivégezteti a radikálispart volt belügyminiszterét.

Madridból jelentik: Salazar Alfonzot, a volt Lerroux-kormány radikálispart belügyminiszterét a mostani vörös kormány a múlt héten elfogatta s szombaton a nagy fegyházban működő véztörvényészek elé állíttatta. Ez a véztörvény-

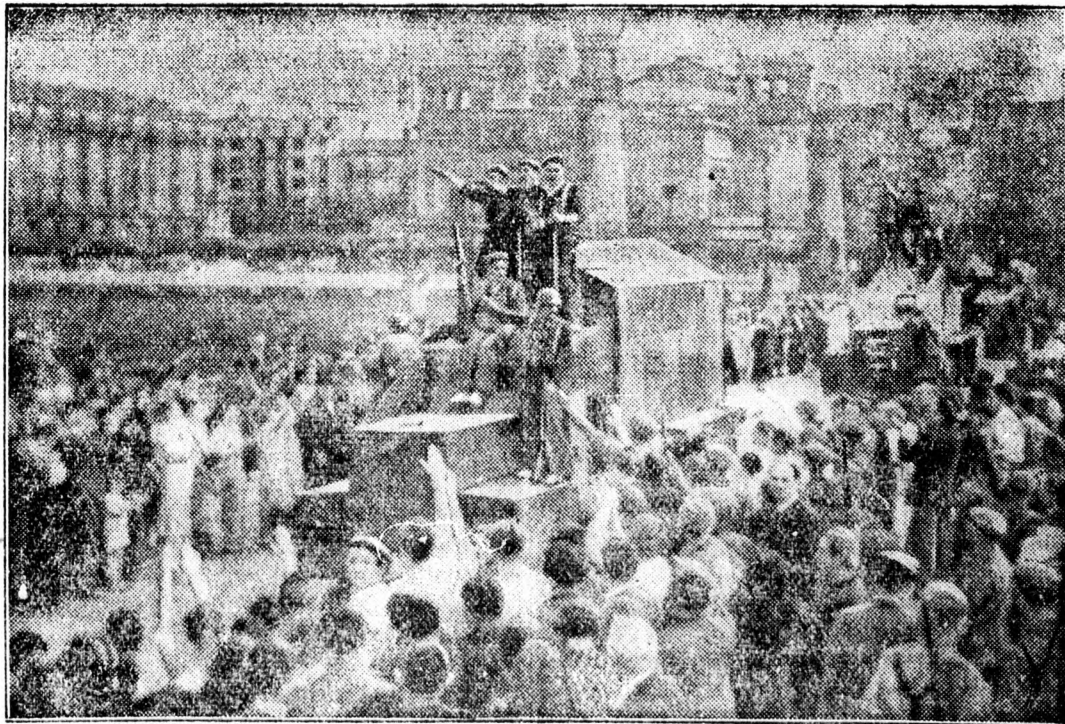
szék hivatalos elnevezése szerint „népbíróság”, melyet a Caballero-kormány szervezett a vörös szakszervezetek kiküldöttjeiből, s rögtönítélő hatáskörrel van felruházva. A volt minisztert a népbíróság előtt Botella Alensi baloldali köztársasági Azana-parti képviselő védte. A véztörvényészek hétfőn halálos ítéletet mondott ki Salazar-ra. Az ítéletet a madridi kormány szerdán megerősítette.

A spanyol háború a diplomáciai arcvonalon.

Montevideoból jelentik: Az uruguayi kormány megszakította a diplomáciai viszonyt Madriddal. A szakítás oka az, hogy

Uruguay madridi követének három nővérét meggyilkolták a vörös katonák.

Genfből jelentik: Eden kedden hosszas megbeszélést folytatott Monteiró portugál külügyminiszterrel. A megbeszélés arra irányult, hogy tisztázódjék Portugália állásfoglalása a spanyolországi benemavatkozás kérdésében. Népszöveg-ségi körökben az a hír terjedt el, hogy Eden ösztönzésére Portugália most már hajlandó lesz résztvenni a benemavatkozás fölött tárgyaló londoni értekezleten.

San Sebastian utcáin a vörösök rémuralma alól felszabadult nép boldogan üdvözlí a nemzeti csapatokat

Egy „úszváros” életéből

(1)

Teta: Aubermann Péter

A Hamburg—Süd hajóstársaság hatalmas „Montex-Pascoal” nevű hajója indulásra készen áll. Még néhány perc és a szirénák fülharsogató bűgására leoldják a vastag köteleket, felvonják a horgonyt és a lebecsátható lépcsőt. A gépek el kezdenek zakatozni, mire a súlyos hajótest lassan, méltóságteljesen megindul. A parton összeverődött tömeg élénk kiáltozással és integetéssel megegyszer búcsút vesz a fedélzet korlátjához tódult rokonoktól és ismerősöktől. A kendőlobogtatás csak akkor szűnik meg, amikor a nagy távolság miatt arcuk felismerhetetlenné mosódik.

Mielőtt a nyílt tengerre érnének, átsiklunk az Elba síma tükrén. A folyó idegesen görgeti előre hullámain; siet, mint az édesanyjához messzeföldről hazatérő gyermek. Türelmetlen feszültségében messzi ellöki magát a partoktól, mélyen kivágya medrét és egy célbaérvő versenyfutó végső lendületével mohón beleveti magát a végtelen tenger karjaiba.

A horizonton patyolatfehér vitorláshajók ringanak. A közelben néhány motorcsónak cirkál. Amikor egy-egy személyszállító hajó halad el mellettünk, minden épkézláb ember a fedélzetre rohan és nyakát nyújtogatva integet. A „Monte-Pascoal” meggyorsítja lépteit, nyomávan vihancol, vízgyöngyökkel szegélyezett hosszú uszálya hullámoz. Ezeket a pezsező gyöngyöket nem valami kis tengeri kagylók izdadták ki kínjukban, hanem egy tízezer lóerős hajócsavar energiája facsarta ki játszi könnyedséggel. A messzi partok zöld pázsitja fakóra szürkült és végül elsüllyedni látszott. — A nap is nyugvóra készült, utolsó aranyos sugarai búcsúcsókot hintettek a fodros vitarajokra; lassan merülni kezdett és egyszerre csak teljesen alábukott tüzes korongja abba a feneketlen hullámsírba, amelyből ismét fel kell majd támadnia. Csak a vígjó sirályok maradtak hűek hozzánk, cikázó fürge repülésük még sokáig elgyönyörködtetett bennünket.

Terepszemlézés

Kezdünk most egy kis körsétát és kukkantsunk be egy pár helyre. Akinek jó topográfiai érzéke van, az gyorsan igazodik el az úszó város tekervényes labirintusában. Amint felmegyünk az első fedélzetre, látjuk, hogy az utasok sorfalat állanak. Két márkáért nyugágyat bérelnek, vele együtt névjegyet kapnak, amelyre ráírják nevüket és kabinjuk számát. A fedélzet hatalmas pipákhoz hasonló szellőztető csövek állnak. A dinamóval hajtott ventilátorok között pöfékel a hajó vastag szivarja, azaz kéménye, derekára körös-körül vörös szalag van festve. A második fedélzeten van a „Promenadendeck”, a hajó korzója. Ha az ember ötször megkerüli, akkor pontosan egy kilométert tesz meg. Figyelem az utasokat. Sétifalkálnak, trécselnek, újságot olvasnak, nézelődnek. Egyesek kártyáznak, mások sört isznak s közben szivaroznak.

Néhány lépcsőn lemenve a pénzváltó hivatalhoz érkezünk, amelynek pénztáránál kígyót áll egy egész csomó ember. Mellette utazási iroda van, ahol jegyet lehet váltani a szárazföldi kirándulásokhoz.

A „kellemes peccék”

Trombita szól, az utasok mindent szögrevé akasztanak és az ebédőre nyargalnak a délutáni teára. A trombita felharsanását különben máskor is palástolatlan örömmel fogadják, lévén az étkezés a napirend legfontosabb és legnépszerűbb pontja. Az izlésesen kiállított étlap különösen a dús reggeli alkalmával tétova vívódást kavart az emberben. Miket válaszson a sok közül és tulajdonképpen melyik fogással is kezdje. A csésze mellett rendszeren ott mosolyog egy ausztráliai alma vagy jaffai narancs. A finnországi tojás nyomtatott betűkkel a hátán viseli etnikai származását. A tejeskávét

német módra szolgálják fel: két gyűszűnyi tej, a többi erősen felhígított feketekávé. A tejet konzerv dobozokban szállítják s alig élvezhető, mert záptojás íze van. A fagyaltot tömör, négy-szögű kockákban készítik. Kevés a leve, össze van préselve, mint a fel nem puffadt, félig sült kenyér. Néha, jóllehet nyár közepe volt, az erősen lehűlt levegő miatt fűteni kellett a termeket. Az északi tengeren még nyáron is elég hűvös az időjárás. Kissé furán hatott, hogy az ebéd végén a jéghideg fagyalt után rögtön következett — a forró fekete. Érdekes, hogy mint minden más vonalon, az étlap is harcot hirdet az idegen szavak használata ellen. A „sauce” neve Tunke, a „purée”-t kiszorítja a „Mus”. De miért maradt meg a „haricots verts”, mikor lehetne „grüne Bohnen” is? Miért nem fordítják le az „omelette” és a „tutti-frutti” elnevezéseket is? A főszakács valószínűleg azt felelné: „Uram, mi igen következetesek vagyunk a megfelelő német gasztronómiai terminusok használatában. Nem is csodálkozom, Ön mint laikus nem tudhatja, hogy milyen finom nuanceokkal különböztetik meg az étel elnevezéseket”. Minek is sokat vitatkozni? A főszakács feladala, hogy a szakácskönyvet forgassa és nem a szótárt. Az említett kis fogvátkösségek azonban meg sem kottyannak a pazar és változatos ellátás mellett. Hajónk igazán dícséretreméltóan tett ki magáért. Mondhatom, alyailag gondoskodott minden fajta gyomor-szektá kívánalmairól. Külön főztek a vegetáriánusoknak, még rituális kosztot is adtak volna, ha valaki kért volna.

Vidám és kamaly melédiák

Este, amikor a zenekar rázendít a fülbemászó dallamokra, mozgolódás támadt a fiatalok között. Csakhamar a nagy dohányzó megtelik fürge táncosokkal, borozgató vagy söröző urakkal, meg csevegő hölgyekkel. A zenészek igen, változatos módon elégtik ki a vendégek fülényencségét. Délelőtt öblöshangú fúvós hangszerekkel, délután klasszikus zenevel szórakoztatják, este pedig leginkább a jazz ütemes slágerreire kerül rá a sor. Az ebéd alatti hangversenyt ropogós indulóval szokták befejezni. A közönség ilyen hangulatos és udvarias módon kap felszólítást az asztalbontáshoz. Mindenki

A szüzekozás és művelődés dúsán terített asztalánál

Sok vidám percet szerzett az utasoknak két „jó pofa”, a hajó udvari bolondjai. Délelőttönként végig jártak a sétafedélzetet és jóízű konyakot árultak. Rendszerint körülfogtak egy áldozatot, aki a „fenyegetések” és a rábeszélő szavak pergőtűzében végre is beadta a derekát és fizetett egy kupicát. Ha valakit rajta csíptek, hogy lefényképezte őket, tüstént ott termettek és bevasaltak rajta büntetés gyanánt egy pohárnyi pálinkát. A szenvedélyes amatőrök szívésven vállalták ezt a kockázatot, hisz gyűjteményüket érdekes felvétellel gyarapíthatták. A „Montex Pascoal” gangsterei mindennap más külsőben garázdálkodtak. Bemutakoztak, mint Patt és Patachon; nem telt belé sok idő, amikor „a kisebbik négusnak öltözött, társa abeszín szolgának, aki a ködös idő ellenére „Juda oroszlánja” fölé napernyőt tartott. A négus hazája érdekében a közönség jó szívéhez apellált minél több abeszín alkohol elfogyasztására. A következő héten felismertük őket egy Sing-Sing-fegyenc és amerikai rendőr képeben. Utolsó nap rongyosan és gyászfényolosan jelentek meg. Állítólagos tönkremenésük miatt végkiürítést tartottak. Mint csödbjutott kereskedők viselkedtek, pedig a valóságban az ő révükön a hajóstársaság igen busás haszonra tett szert.

Nézzünk kissé körül, milyen szórakozási lehetőségeket nyújt még a hajón való huzamosabb tartózkodás. Mindenekelőtt egy pár szó a fedélzeti játékokról. Például: a padlóra kréta-

BAUDENEON-GERELY:

Elmélkedések az evangéliumról

(Tanácsok, a buzdító és gyakorlati elmélkedések megkönnyítésére.)

Ara 200 lei és 15 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

igyekszik szedelőzködni, hogy a személyzet zavartalanul elvégezhesse munkáját. Néha tarka estélyt vagy bált rendez a vezetőség. A nők akik napközben matrózsapkát viseltek, trikóban és buggyos nadrágban jártak, erre az alkalomra elegánsan kiöltöznek. Már kora délután a borbélyüzletben kuksolnak, fejükre húzó ondoláló, illetőleg hajszárító sisakkal. Mint valami büszke pávák libbennek be este a tánc terem ajtaján. A zizegő selyem és kék bársony, a merészen dekoltált hát és a szolidabb szabású toilette, mintha mindegyik egy-egy egyéniséget akarna visszatükröztetni. A csillogást, pompát fokozzák a terem mennyezetéről lecsüngő két-háromszínű kis lobogók, sárgán és vörösen petyezett lampionok, meg egyéb rikító csillogások. A pincérek piros török süvegben szaladgálnak, a muzikusok pántlikás skót sapkát raknak a fejükre. A közönség tetszés szerint kaphat cow-boy kalapot, kínai süveget, huszársapkát, vagy színes cilindert. A szünetben bőhókás jelenetek, rögtönzött számok tarkítják a műsort.

Az esti multság jazz hangszereinek éles sikolyát vasárnaponként komoly egyházi dallamok váltják fel. Hegedű, gordonka és (harmónium hiányában) zongora szolgáltatják a liturgikus zenét. Kilenckor katolikus, tízkor meg evangélikus istentiszteletet tartanak. Egy idősebb pap a dohányzó szalon rögtönzött oltáránál mutatja be a szentmisét. A jelenlevők erre az alkalomra kiosztott könyvecskékből énekelnek. Perselyezés is van és pedig a „tengeri misszió” és a szegény kivándorlók javára. Az úrfelmutatás csengélyű szavára, ott, ahol az előző est zajában még szilajul ropták a táncot, most siri csendben majdnem mindenki térdre ereszkedik.

val sertést rajzolnak. A versenyzők bekötött szemmel közelednek hozzá. Győztes az, aki a sertés szeméhez legközelebb rajzolta a jelet. Tucat számra jelentkeznek a versenyzők s mielőtt startolnak, lépésekkel kimérik a távolságot, de miután bekötötték szemüket, rendszerint messze kikerülik a célt. Nem egy játék nálunk is jól ismert, így például zsákfutás, versenyfutás, kanálra rakott tojással stb. Egy vasárnap délután legfőbb szencziója az „Olimpiai löverseny” volt. Hat ló indult, (de nem maguktól, mert fából voltak). A fedélzetre ráfeszítették a pályát és mindegyik lépést ellátták számmal. A totalisateur-nél ki-ki a maga választotta lóra kifizette a csekély tétet. Utána két hölgy megkezdte a kockavetést. A pálya közepén a „zsoké”, a már ismert udvari bolondunk feszített, aki tájékoztatta a szurkoló közönséget a menetről és a végén kihirdette az eredményt.

Sokan más társasjátékkal ütötték agyon az időt. A sakk, dominó, gyűrűdobás, shuffleboard szintén megkapták a maguk játékosait. Szép számmal akadtak látogatói a könyvtárnak. A hatnyelvű kötetek között a legkeresettebbek voltak az útleírások és a könnyű fajsúlyú regények; de nem egy utas kezében vasos társadalomtudományi műveket is lehetett látni. Akiknek csak rövid lélegzetű olvasmányhoz volt türelmük, azok a kifüggesztett rádió-híreket böngésztek vagy a hajó kis napilapját forgatták.

(Folvtatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

A francia kormány erős propagandát indít a középeurópai gazdasági béke érdekében

A kereskedelmi miniszter előbb Közép- és Kelet-Európát, később az egész földrészt gazdasági egyensúlyba akarja hozni

Nem kismértékben meglepőek azok a hírek, amelyeket a „Neues Wiener Tageblatt” párizsi tudósítója a napokban bocsátott szárnyra. A mindig jól informált osztrák sajtóorganum értesülése szerint a francia kormány új és az eddigieket átütő erőben messze túlhaladó tevékenységre készült fel, amelynek célja végterményében Európa gazdasági békéjének teljes és végleges megalapozása volna.

Ha őszinték akarunk lenni, — egy szelid mosolyt nem tagadhatunk meg magunktól. Tehát a „gloire” köztársasága vállalkozik a békeszerző szerepére? Az az állam, amely nagyhatalmi helyzetének roppant energiáit éppen-séggel nem a kis népek, legkevésbé pedig Közép- és Kelet-Európa megerősítésére használta fel. Sőt! Külpolitikai okokból alkalmasabb volt számára a lerongyolódott Dunamedence, mint egy erős, fejlett, pénzügyi és gazdasági szempontból független népi közösség.

A diplomácia nagyurain azonban alaposan túllóttak a célon, amikor lélekvidámító „pusz-pajtási” viszonyt létesítettek a szovjettal. Azt hitték, hogy Stalinék „szobatiszták” — és

agyontisztelve érzik magukat, hogy Európa nagyszalonjában: Párizsig szép simán eljuthatnak. Hiszen ezüst- és arany tálcán vitték eléjük a mélyen átértett barátság külpolitikai szimbólumait.

Szovjetek örültek a könnyű sikernek, ennél is inkább, mert ezen az úton intézményesíteniük lehetett a világorradalmi propaganda-tevékenységét. Mint tudjuk: nem is késlekedtek a megmozdulással s ma már ott tartunk, hogy a Blum-kormány helyzete fölöttébb kényessé vált.

Mi sem természetesebb, minthogy ilyen fónák helyzetben Európa vezető államának, földrésztünk leggazdagabb államának, valamint mégis tennie kell. Ennélfogva közép- és keleteurópai gazdasági konferenciát szándékozik összehívni, amelyet később általános európai gazdasági konferencia követne. A francia kereskedelmi miniszter, a nyilván jóhiszemű Bastid most ezen fáradozik. Kissé sajnáljuk szegényt, mert az eddigi konferenciák gyakorlati eredményeit tekintve, derűlátásunk kissé elhomályosult.

(—láh)

A cukorgyári kartell merev elzárkózása a répa-termelők érdekei elől, válságos helyzetbe sodorta a gazdákat

A cukorrépa igen kényes termék. Ha sok terem belőle: baj, mert a cukorgyári kartell parancsuralmi alapon állapítja meg a készcukorárakhoz viszonyítva, igazán nevetségesen, vagy fájdalmasan alacsony árakat. Ha viszont kedvezőtlen a terméseredmény, — a derék kartell akkor sem kegyelmez. Nyomja, rontja, morzsolja az árakat. A „nyersanyag” kiszolgáltató termelője nem fontos a cukorgyárak roppant hatalmú urainak. Hiszen, ha meggebed, sem adhatja el másnak a répát, mint nekik.

Igy aztán az a ferde helyzet alakul ki, hogy a gazda egész éven át szánt, vet, boronál, ka-

pál, javít, nemesít — és végül lemeztelenítve áll szemben a kartell diktatórius hatalmi örületével. Adnia kell a répát úgy, ahogy veszik.

De még ezzel az árdiktatúrával nincs vége a furcsa cirkusznak. Az átvétel — az a nehéz próba! Földes a répa! — néhány százalék le. Hibás a répa! — megint közelharc néhány százalékért. És végül: vagonhiány, elkésztett szállítás, dér, fagy — s a dédelgetett cukorrépa csak mint állati takarmány értékesíthető.

Lehet ez? Mai szervezetlenségünkben igen! De a szövetkezeti tömörülés könnyen védekezhet ki a kerteltőlke évről-évre ismétlődő túlkapásait.

A Nemzeti Bank cáfolja a kompenzációs engedélyek kiadásának felfüggesztését

Bucurestből jelentik: Nemrégiben az a hír terjedt el, hogy a Banca Naționala felfüggesztette a kompenzációs engedélyek kiadását. Ezzel kapcsolatban a Banca Naționala hivatalos nyilatkozatot tesz közzé, amelyben ezt a hírt határozottan megcáfolja azzal, hogy neki sem joga, sem hatásköre nincs ilyen rendelkezések megtételére. A Banca Naționala csak azt követeli meg, hogy a kompenzációs alapon befolyó szabad devizák egy részét hivatalos kurzuson juttassák birtokába.

A Banca Naționalának joga van ahhoz, hogy ennek garantálását is követelje. Ezzel kapcsolatban természetesen ahhoz is joga van, hogy felülvizsgálja, vajjon a bemutatott garancialevelek reálisak és komolyak-e? Erre annál inkább is szükség van, mert sokan a Banca Naționalánál levő devizákat eltulajdonították. Az ilyen cégek garanciáit természetesen nem fogadhatják el többé a Banca Naționalánál. Más cégek pedig, habár nem is követtek el kihágást, mégsem adták át eddig a devizákat a Banca Naționalának. Az ilyen cégek garanciáit sem lehet tovább elfogadni.

Tekintettel arra, hogy a Banca Naționalának ez a legújabb intézkedése, az egész kompenzációs exportot megállította, a kormány gazdasági bizottsága a legsürgősebben összeül, hogy megvizsgálja a helyzetet és életbe léptethesse a szükséges intézkedéseket.

Diszárjegyzékünk

megjelent, aki érdek-
lődik iránta, írja meg
a címét.

Ambrosi, Fischer & Társai
Aiad, Jud. Alba

Megváltoztatta a cseh kormány a terményimporttaxáját. Prágai jelentés szerint a cseh-szlovák kormány lényegesen leszállította a terményárak importtaxáját éspedig: (a zárjelben lévő számok a régi taxát jelentik) buza 2 ek (10 ck), rozs 20 (22), árpa 32 (34), zab 19 (21) ck. E taxák mázsánként értendők.

Csökkenet Görögország búzatermése. Athénből jelentik: Görögország idei búzatermését körülbelül 500.000 tonnára becsülik az előző év 718.529 tonna terméseredményével szemben. E terméscsökkenés körülbelül 35 százalékos. Minőség tekintetében is alatta maradt az idei termés a múlt évinek. Görögországban számolnak azzal, hogy 700.000 tonna buza behozatalára lesz szükség.

Galaț a kisanatállamok szabad kikötője. Prágából jelentik: A Bratislavában megnyitott dunavölgyi nemzetközi vásár megnyitó ünnepségein felszólalt Najman cseh kereskedelmi miniszter, aki beszéde során behatóan foglalkozott az árak vízi úton történő szállításával s közölte, hogy a jövő év folyamán a Dunán történő szállításokat kiterjesztik keleti irányban. Mielőtt a dunai hajózást a Fekete tengerig, illetve a Levanteig kiterjeszti, a cseh kormány javaslatot tesz arra nézve, hogy Galaț-ot szabad kikötővé nyilvánítsák, illetve ott szabad zónát állapítsanak meg.

Mégis emelik a banati húsárakat. Timișoara. Saját tud. Az ármaximáló bizottság, miután az átlakokról mindenünnen információkat szerzett be, az új húsárakra vonatkozóan előterjesztést készített. A bizottság az árak emelését indítványozta, mégpedig sertéshús: karaj 33 lei (jelenleg 30), elsőosztályú hús 30 (28), másodosztályú (borda stb.) 28 lei, szalonna 32 (eddig 28, tehát 4 leies drágulás), zsír 36 (jelenleg 33). Marhahús sütnivaló 22 (jelenleg 20), elsőosztályú leveshús 18 (16), másodosztályú 16 (14) lei. Az ajánlott árak átlag egy leivel alacsonyabbak, mint az aradi húsárak. Aradon ezen a héten új árakat szabnak meg, miután ott minden hónap végén állapítják meg az árakat. Timișoarán is ezentul ennek a példának a nyomán, minden hónapban külön állapítják meg az árakat. A városi időközi bizottság a napokban hozza meg a döntést a maximáló bizottság előterjesztésére. A húsparások természetesen az ajánlott áraknál magasabbakat kértek; beadványukban kívánták, hogy a sertéskaraj 36, elsőosztályú sertéshús 32, szalonna 40, sütnivaló marhahús 26, másodosztályú 20 lei legyen különként.

A jövő év júliusában rendezik a Székely Hetet. A mures megyei földműves szövetség értesítést küldött szerkesztőségünkbe, hogy a Székely Hét betiltása ügyében Máriaffy Lajos rendezőbizottsági elnök lent járt ez ügyben Bucarestiben és onnan, az ott történt tárgyalások eredményeképpen, arról értesítették, hogy trónörökösünk őfensége, felsőcsanak királyunk kegyes bejegyzésével, továbbra is vállalja a Székely Hét védnökségét, tehát szeptember 15. után megrendezhető lenne a Székely Hét. Ennek alapján a rendezőbizottság elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy szeptember 15-én kezdődik az iskolai évad s így a kiállításra legalkalmasabb helyiség a ref. kollegium, nem áll rendelkezésre, lehetetlen megrendezni ez időben a Székely Hetet.

SPORT

Langenus vezeti az október 4-iki román-magyar futball-mérkőzést

Unnepélyes külsőségek között rendezik meg az idei balkáni atlétikai bajnokságokat. — Megcsappant a magyar gárda Franciaországban

Óriási izgalommal várják Romániában a magyar válogatott október 4-iki vendégszereplését. A nagyjelentőségű találkozót Langenus belga bíró fogja vezetni. A fővárosban nagyszabású előkészületeket tesznek, — mivel rekord közönségre van kilátás.

A mérkőzés fontosságát növeli az a tény, hogy Románia már évek óta szeretne bekapcsolódni a Középeurópai Kupa küzdelmeibe, de mindeideig ohaja nem teljesült. Október 4-én alkalma volna bizonyítani, hogy méltán megilletné egy hely Európa legjobbainak vetekedésében.

Tehát a legerősebb csapattal kellene sikra szállnia, hogy győzelmi reményekkel vehesse fel a küzdelmet a legjobb magyar „11”-el szemben. De ismét felülötte fejt a nemzetiségi kérdés, amelyet sajnos már a sportba is belevittek. Arányszám szerint fogják összeállítani Románia csapatát, hogy eleget tegyenek a sovínista sajtó követelésének.

Csak azután arányszám szerinti vereséget ne szenvedjenek...

Az ezévi Balkán játékokat mint ismeretes a görög szövetség rendezi meg, melyre meghívta a román, jugoszláv, bulgár, albán és török atlétákat is. A versenyeket szeptember 27-én, október 1-én, 3-án és 4-én rendezik meg a következő műsorral:

Szeptember 27. A megnyitó ünnepségeket délután fél 4 órakor rendezik a Márvány-stadionban, utána a 100 méteres síkfutás előfutárait, a súlydobást, a 110 m-es gátfutás előfutárait a 800 m-es síkfutást, 3 100 m-es síkfutó és a 110 m-es gátfutó döntőket, majd a magasugrást, a 10.000 m-es síkfutást és a 4x400 m-es stafétát bonyolítják le.

Október 1. Kalapácsvetés.

Október 3. Délután 4 órai kezdettel a versenyek sorrendje a következő: 400 m-es gátfutó előfutamok, görög stílusú diszkoszvetés, távolugrás, 200 m-es síkfutó előfutamok, 5000 m-es síkfutás, 200 m-es döntő, Balkán staféta.

Október 4. Délután 2 óra 45 perckor indítják el a marathoni futás mezőnyét, közben pedig a következő számokat bonyolítják le: 400 m-es síkfutó előfutamok, rudugrás, szabadstílusú diszkoszvetés, 1500 m-es síkfutás, 400 m-es síkfutás döntője, 4x100 m-es staféta, hármassugrás, 3000 m-es mezei futóverseny. A marathoni futók beérkezése után a csapatok ünnepélyesen elvonulnak a disztribúción elért, majd a díjkiosztás után este bankett zárja be a versenyeket.

A jó valuta erősen csábítja a másországbeli futballistákat is francia földre. Két-három évvel ezelőtt még magyar játékosok voltak túlsúlyban az idegenek közt, ma már az osztrákok viszik el a pálmát ezen a téren. Azért még vannak klubok, ahol 3-4 magyar is szerepel a csapatban.

Az Olympique Marseille színeiben Kohut, Mester és Sas rugja a labdát Eisenhoffer vezetésével.

A párisi Red Star magyar gárdával akarja visszaszerezni régi hírnevét, amit az elmúlt esztendő gyenge eredményei ugyancsak meg-

lépdestek. Sternberg kapitány irányítása mellett Simonyi, Somlai és Act Jancsi játszik a Red Starban.

A II. osztályú St. Etienne-ben is valószínűleg magyar hármas fog játszani. Ha Lukácsot tényleg átveszik, akkor Lukács, Odry és Kovács III. alkotja majd a magyar gárdát. Itt az edző is magyar: Vágó.

Két magyar játékosra lesz továbbra is Montpelliernek, ahol Ebner és Závody szerepel.

A nevesebb játékosok közül a többiek így helyezkedtek el:

Excelsior Roubaix: Kalmár Jenő.
Racing Roubaix: Kalmár György
Valenciennes: Blaskó.
Sochaux: Szabó IV.
Sète: Korányi III.
Havre: Magyar és Berkessy.
CA Paris: Pybert.
Rennes: Markos.
Pives: Szekeres.
Lens: Sikló-Schmidt.
Alés: Zilahi.
Olympique Lille: Mór.

Az OGC Nizza várja Szollár és Csapó kiadását. A Lillei Olympique Bonyhaival is kacérkodott, de Mór leszerződése után alighanem áll el ettől a tervtől. Barátky és Janda Párisba érkezett. Barátky is az Olympique Lille vezetőivel tárgyalt. Janda olyan klubot keres, ahol balszélre van szükség.

Érdekes, hogy Rouen, amelyikben mindig volt egy-két magyar játékos, most osztrákokkal indul neki az új idénynek.

Miskolci edző lett a harmadosztályú SC Albert-nél.

A felsoroltakon kívül még sok kisebb nevű játékos szerepel, különösen a most alakult profi III. ligában, de az amatőr csapatokban is.

A Racing ujjra favoritja a bajnokságnak az Olympique Lille csapatával egyetemben. A II. osztályban az St. Etienne az egyik favorit a Valenciennes és Alés mellett.

A Gloria javára igazolták a CAO — Gloria futballmérkőzés két pontját

Bucurestiből jelentik: A CAO Gloria mérkőzés ügyével tegnap este foglalkozott a Nemzeti Bizottság, amely úgy döntött, hogy a mérkőzés két pontját 0:0 gólaránnyal a Gloria javára igazolja. Döntését a bizottság az alábbi indoklással, hogy a vasárnap lejátszott barátságos jellegű mérkőzés után a CAO nem állt ki hétéfő bajnoki mérkőzésre a Gloriával, a szabályoknak megfelelően. Szabály szerint ugyanis ilyen esetekben 24 órán belül az illető csapatnak bajnoki mérkőzést kell játszania, ez azonban elmaradt.

Az igazságtalan döntés ellen a CAO felbevezést jelentett be.

Somogyi Klári nyerte Románia női teniszbajnokságát. Bucurestiből jelentik: A férfiegyes után — amelyet Caraluluis nyert meg Schmidt előtt — eldőlt a női egyes sorsa is. Somogyi Klári a döntőben 6:1, 6:4 arányban győzött Poppné ellen és ezzel megvédte bajnoki címét. A nemzeti teniszbajnokságok legújabb eredményei a következők: Férfipáros középdöntők: Schmidt, Caralulis—Botez, Gábor 6:3, 6:4, 6:0, Hamburger, Réti—Pusztay, Benedek 6:0, 6:3, 6:4. Vegyespáros elődöntők: Barabássy, Pusztay—Schlosserné, Benedek 6:2, 6:4, Poppné, Hamburger—Hossu, Stancescu 6:3, 6:1, Wertheimné, Réti—Nasopol, Erős 6:3, 6:0. II. oszt. női egyes: Gábor CAC—Schönfeld 2:6, 9:7, 6:3. (Középdöntő) II. oszt. vegyespáros középdöntők: Gábor, Papp—Constantinescu, Popescu 1:6, 6:1, 6:3. Pabier, Adelstein—Schönfeld, Székely 7:5, 6:3.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja azavankint 3 lel, vasatagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lel. (A: állástkeresőknek 25 százalékos kedvezmény), cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Használt hordókat megvételre vagy bérebe keres. Dr Kaczián Kálmán, Oradea, Strada Ciordaş 46. sz. a.

Szép szobai pálmát megvételre keresek. — Oradea Bul. Reg. Ferdinand 17. Szabó szücsüzlet.

Belföldi mandulát megvételre keresek. Erdéklődni Pap drogéria, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 9. szám.

Eladó
2 szobás komfortos új magánház 500 [ ] mtr. területtel, park, gyümölcsös. Ara 330.000 lel. Popovica iroda, Oradea, Str. Vlahuta 6. Telefon: 167.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

5 lámpás
telepes rádió Extra-lyn, nagy Philips hangszóval, kitűnő állapotban adó 3000 leiert. Vidéki plébános, jegyző, földbirtokos urak részére ritka alkalmi vétel. Megtekinthető: Piata Unirii a Fülöp rádióüzletben, Oradea.

Eladó
12-13 éves fiúnak téli és tavaszi kabát, Gojdu egyenruha sapkával és pulóver. — Mártonffy, Oradea, Str. Densu-sianu 25. szám.

Egy ebédlő kredenc és egyéb butorok eladó. Oradea, Str. Moldova 18. szám.

Oktatás

Zenker Margitnál újabb szabászati és varró tanfolyam kezdődik október 1-én. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 44. szám.

Német nyelvi és gyorsírási tanfolyamok
A bécsi Neulandschule módszerével október hónapban magántanítást kezdek a német nyelvből és gyorsírásból. Kezdek és haladók részére külön tanfolyam a nyelvtan, a mondattan és társalgás elsajátítására és gyakorlására. Külön tanfolyam a német levelező gyorsírásra is. Gabelberger rendszerének alapján, könnyű és gyors módszerrel. További felvilágosítást ad Paál Annus Oradea, Parcul Carmen Sylva 16.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t., Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Egy szobás, előszobás garzon lakás, központban, november 1-ére kiadó. Cím: Oradea, Str. Moldova 2. szám.

Kiadó
egy udvari szoba-konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel november 1-ére. Str. Eliade Radulescu No. 13.

Kiadó
kis szoba, kamrával október 1-ére. Oradea, Str. Simeon Stefan 24.

Két szoba,
fürdőszoba, terraszból álló modern lakás kiadó. Oradea, Str. Roşiorilor 13. szám.

Kiadó
3 szobás modern utcai balkonos lakás. Oradea, Str. Tache Jonescu 15. szám.

Egy szoba, konyhás
lakások kiadók. Oradea, Str. Codrilor 11.

Kiadó
egy utcai szoba, kis szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel — október 1-től vagy azonnal is. Oradea, Strada Vilson 25.

Különféle

Fehér gyermek kabát
Ferdinand-uton elvezett. Megtaláló Agrár-banknál jutalomban részesül.

Elegáns és tartós
férfi, női cipő készül az Apolló cipő szalonban. Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 12. Apolló-palota

Keresek
jó forgalmu bodegát vagy vendéglőt bérebe. Cím: Oradea, Str. Leaganului 12. szám.

4, esetleg 3 szobás
komfortos utcai lakás november 1-re kiadó. Str. Sztaroveszky 7.

LAPARUSITASRA
emberek magas százelekkel felvétetnek. Jelentkezés a kiadóhivatalban

Alkalmazás

Shakácsné
fölvéttetik. Barátkyánál, Oradea, Strada Fabricelor 31. szám.

Jobb,
tisztességes lányt felfogad magános urinó. Oradea, Reg. Ferd. 69. I. 5.

Fiatal leány
házimunkára bejárónőnek felvétetik. Oradea, Str. Tichindeal 18-a sz. Lázár Józsefnél.

Uj könyv!
P. Trefán Leonárd:
Mosolygó tájak
A kiváló hitszónok és iro művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ara 50 lel és 15 lel portó.
Kapható könyvosztályunknál.